PLAN DZIAŁANIA
KT 185
ds. Ochrony Drewna i Materiałów Drewnopochodnych

SPIS TREŚCI

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT 2
2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT 2
3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT 2
4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT 4
5. CZŁONKOSTWO W OT 4
6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI 5
7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC 5
8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT 6
9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE 6

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT

KT 185 zajmuje się zagadnieniami właściwości środków ochrony drewna zabezpieczających drewno głównie przed czynnikami biotycznymi, zwiększającymi trwałość drewna, zagadnieniami odporności drewna i materiałów drewnopochodnych na działanie czynników niszczących, terminologią z zakresu ochrony drewna, skuteczności działania środków ochrony drewna i właściwości: odporności biologicznej oraz właściwości fizycznych i chemicznych. Zagadnienia te dotyczą zwłaszcza metod badań poszczególnych właściwości oraz wymagań jakie pod względem technicznym środki ochrony drewna i zabezpieczone drewno powinny spełniać, dla możliwości ich rejestracji i zaakceptowania do stosowania. Celem tych działań jest m.in. zapewnienie wymaganej jakości środków ochrony drewna i zabezpieczonego drewna. Rynek produktów, którymi zajmuje się KT 185 to rynek środków ochrony drewna oraz wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych, które zostały potraktowane tymi środkami w celu zabezpieczenia wyrobu, zwalczenia czynników niszczących a także modyfikacji właściwości drewna. Dotyczy to przemysłu chemicznego produkcji środków ochronnych w tym środków o charakterze impregnacyjno-dekoracyjnym oraz przemysłu drzewnego: zwłaszcza tartaków, nasycalni drewna; firm wykonujących zabezpieczenia drewna. Główne korzyści wynikające z działalności KT 185 związane są z zapewnieniem, przez stosowanie Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych, odpowiedniego poziomu jakości środków ochrony drewna i zabezpieczonego drewna oraz wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych. Pośrednio korzyścią działania KT 185 jest wzrost ochrony środowiska i niedopuszczanie do stosowania środków o nieodpowiednich właściwościach, zmniejszanie powstawania odpadów. Wynikiem działania KT 185 jest umożliwienie porównywalności wyników badań właściwości środków ochrony drewna i zabezpieczonego drewna, odpowiedniej interpretacji danych, szacowania potrzeby zabezpieczania drewna (eliminacja zbędnego stosowania biocydów). W rezultacie współpracy z CEN/TC 38 „Biological durability of wood and wood-based products" oraz z odpowiednimi organami technicznymi ISO zajmującymi się ochroną drewna przez działanie KT 185 wprowadzane są dokumenty europejskie i międzynarodowe. Działanie KT 185 obejmuje śledzenie postępu prac normalizacyjnych w omawianym obszarze oraz czynny udział w opiniowaniu i głosowaniu projektów norm europejskich i projektów europejskich dokumentów normalizacyjnych.

2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT

Drewno, jest surowcem w dużej mierze samoodnawialnym i w wielu krajach dość łatwo dostępnym, wymaga z uwagi na wielkie znaczenie dla środowiska i klimatu, zrównoważonego użytkowania i racjonalnego wykorzystywania z maksymalizacją okresu użytkowania wyrobu. Zwiększenie trwałości ma tym większe znaczenie, że zużycie drewna ma tendencję rosnącą, np. pojawiają się nowe kierunki wykorzystania wielu gałęzi przemysłu, rosnących zastosowań konstrukcyjno-budowlanych. Konieczność zabezpieczania drewna przed rozkładem skracającym okres użytkowania wyrobu uwarunkowana jest więc powodami ekologicznymi, zmniejszeniem śladu węglowego, dbałością o środowisko człowieka, oraz niewątpliwie względami ekonomicznymi. Zwiększenie trwałości drewna gatunków niewystarczająco odpornych w danej klasie użytkowania na działanie organizmów biologicznych jest osiągane m. in. przez stosowanie chemicznych środków ochrony drewna o działaniu zabezpieczającym drewno lub zwalczającym biologiczne czynniki niszczące. Środki ochrony drewna

zawierają związki chemiczne o charakterze biocydów, które są substancjami czynnymi w tych preparatach, decydujące o skuteczności ograniczania rozwoju szkodliwych organizmów biologicznych. Biocydy z uwagi na ich biobójcze właściwości, mogą stanowić zagrożenie dla środowiska, gdyż ich działanie może także negatywnie wpływać na rozwój innych żywych organizmów, niż organizmy docelowe. Znaczenie mają istotne zmiany w obszarze biocydów dostępnych do stosowania spowodowane wprowadzeniem w Europie tzw. dyrektywy biocydowej – BPD (Dyrektywa 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotycząca wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, Dz. U. L 123 z 24.4.1998, Dyrektywa 2009/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. zmieniająca Dyrektywę 98/8/WE dotyczącą wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, Dz.U. L 167 z 27.6.2012 ze służącą jego stosowaniu Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych, Dz.U.2018.2231). Postanowienia dyrektywy i powiązanych późniejszych aktów prawnych mają na celu m. in. zmniejszenie zagrożeń związanych z zabezpieczaniem drewna biocydami dla środowiska, ochrony zdrowia stosujących środki ochrony drewna i użytkowników zabezpieczonego biocydami drewna. Dyrektywa ta wprowadziła nowe regulacje w zakresie możliwości stosowania poszczególnych związków. Rozwój chemii wskazuje na stosowanie w ochronie drewna nowej grupy związków: na bazie silikonów i cieczy jonowych. KT 185 współpracuje z CEN/TC 38 „Biological durability of wood and wood-based products". Strony zainteresowane obszarem działania KT 185 to m. in. przemysł, urzędy rządowe zwłaszcza Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, przedstawiciele rynku produktów, którymi zajmuje się KT 185 tj. rynku środków ochrony drewna, wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych, dostawcy i klienci**,** użytkownicy środków ochrony, konsumenci. Dotyczy to przemysłu chemicznego produkcji środków ochronnych w tym środków o charakterze impregnacyjnodekoracyjnym oraz przemysłu drzewnego: zwłaszcza tartaków, nasycalni drewna; firm wykonujących zabezpieczenia drewna, organizacje ochrony zabytków i kulturowego dziedzictwa narodowego.
Polski przemysł produkcji środków ochrony drewna jest dość dobrze rozwinięty. Liczbę producentów środków można ocenić na kilkadziesiąt firm, a jednostki stosujące zawodowo środki ochrony drewna – na kilka tysięcy firm. Kilkadziesiąt lat temu głównymi nasycalniami próżniowo – ciśnieniowymi były nasycalnie kolejowe stosujące olej kreozotowy. Od około 20 lat sytuacja uległa znacznej zmianie, pozostały 4 nasycalnie zabezpieczające drewno kreozotem dla potrzeb kolejnictwa (podkłady kolejowe) i teletechnicznych(słupy) oraz ogrodzeniowych (paliki), a rozpowszechniły się nasycalnie stosujące metody próżniowo – ciśnieniowe używające wodorozcieńczalne środki ochrony drewna, działające przy tartakach lub jako samodzielne przedsiębiorstwa. Bardzo wzrósł poziom eksportu z Polski drewna zabezpieczonego środkami ochrony drewna zwłaszcza na cele tzw. małej architektury ogrodowej. Wzrosło też w związku z rozwojem budownictwa zainteresowanie przemysłowych i indywidualnych odbiorców zabezpieczonymi wyrobami z drewna na cele budowlane. Szacunkową liczbę Polskich Norm z zakresu działania KT 185 mających zastosowanie w działaniach z wiązanych z pracami sektorów przemysłu można określić na około 40, biorąc w tym pod uwagę normy służce charakterystyce skuteczności produktu, a wykorzystywane w jednostkach badających środki ochrony drewna. Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów

Medycznych i Produktów Biobójczych jest przykładem jednostki wymagającej dokumentowania skuteczności środków ochrony drewna m.in. na podstawie metod przedstawionych w Polskich Normach. Metody opisane w tych normach są też podstawą oceny jakości zabezpieczenia drewna w obszarze handlowym i przemysłowym. Normy i dokumenty normalizacyjne podlegają stałe zmianom wynikającym z ich aktualizacji czy nowelizacji, zwłaszcza w obszarze norm europejskich.

3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT

Aspekty te są we współczesnych normach sygnalizowane przez zamieszczanie odpowiednich rozdziałów dotyczących bezpieczeństwa stosowania i ochrony środowiska. Projekty norm będą analizowane pod tym kątem i brak odpowiednich rozdziałów będzie sygnalizowany w opinii z domaganiem się uzupełnienia treści normy o odpowiedni rozdział. W normach nowelizowanych KT 185 będzie stał na stanowisku wprowadzenie odpowiednich rozdziałów sygnalizujących konieczność zachowania wymogów bezpieczeństwa i ochrony środowiska. KT 185 będzie w sprawach ochrony środowiska podejmował uchwały sygnalizujące konieczność uwzględniania aspektów środowiskowych w dokumentach normatywnych i innych.

4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT

Korzyści związane z realizacją prac KT będą związane z wprowadzeniem nowoczesnego systemu badań i oceny wykorzystywanego zarówno w obszarze badawczym jak i w obszarze stosowanym, przemysłowym do krajowego przemysłu środków ochrony drewna i zabezpieczonego drewna. Korzystnym efektem prac będzie uzyskanie jednolitego systemu na obszarze europejskim oraz systematyczne utrzymywanie stanu PN i PDN na poziomie odpowiadającym postępowi technicznemu. Korzyści można wiązać z ujednoliceniem metod postępowania i oceny jakości środków ochrony drewna oraz jakości zabezpieczonego drewna. Wprowadzenie do stosowania norm z tego zakresu powinno:

- zmniejszyć koszty w wyniku redukcji liczby nieprawidłowych wyrobów,
- doprowadzić do stałego podnoszenia jakości i dostosowania wyrobów do wymagań rynkowych,
- ułatwić działania firm w warunkach konkurencji rynkowej,
- przyczynić się do likwidacji barier technicznych w kooperacji rynkowej.

Ostrożna ocena korzyści mogłaby wskazać na redukcję kosztów rzędu 10%.

5. CZŁONKOSTWO W OT

Zgodnie z aktualnym Zarządzeniem Prezesa PKN w sprawie Organów Technicznych powoływanych przez Prezesa PKN, podstawy ich powoływania oraz zasad powoływania członków i osób funkcyjnych w tych organach, każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w OT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem OT. Każdy członek OT realizuje zadania poprzez swoich reprezentantów.

Członkostwo w OT:

- otwiera możliwość wpływania na treść tworzonych norm na poziomach międzynarodowym, europejskim i krajowym;
- zapewnia dostęp do treści projektów Norm Międzynarodowych, Europejskich, krajowych w zakresie tematycznym OT;
- daje możliwość kształtowania programu prac normalizacyjnych, co pozwala właściwie planować inwestycje i w konsekwencji zyskać przewagę nad konkurencją;
- ułatwia kontakty biznesowe.

Aktualny skład OT i kontakt do Przewodniczącego OT, Sekretarza OT, właściwego Sektora WPN jest podany na stronie www.pkn.pl, w *Wykazie OT*.

6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

Ułatwienie obrotu produktami ochrony drewna, promocja jakości, ułatwienie jednostkom przemysłowym doboru metod ustalania skuteczności środków ochrony drewna przez:

- aktywny udział w tworzeniu projektów norm europejskich,
- opiniowanie i wypracowywanie wspólnych stanowisk do głosowania,
- wprowadzanie w języku polskim norm europejskich i międzynarodowych (zwłaszczanorm prezentujących wymagania, ważnych dla funkcjonowania rynku),
- nowelizacja norm krajowych.

Podczas ustalania programu prac priorytet mają normy zharmonizowane oraz normy, na które jest największe zapotrzebowanie. KT aktywnie opiniuje i uczestniczy w głosowaniach nad projektami norm europejskich.
Istotnym problemem w działaniach KT 185, zwłaszcza w obszarze opracowania polskich wersji językowych norm europejskich oraz nowelizacji Polskich Norm własnych, mogą być braki środków finansowych, dlatego każde zagadnienie wymagające pozyskania środków będzie wymagało aktywnej postawy wszystkich członków.

7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) z zakresu działania OT wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN, po akceptacji OT, jest wprowadzany do programu prac OT. OT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac OT znajduje się na stronie www.pkn.pl , w *Wykazie OT,* po wybraniu numeru właściwego OT.

8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT

Czynnikiem, który może mieć negatywny wpływ na wykonanie prac normalizacyjnych może być niepewność co do pozyskania pełni środków na opracowanie w ramach prac na zamówienie, wobec dynamicznie zmieniającej się sytuacji rynkowej przedsiębiorstw.

9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH OT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Opracowania norm w ramach prac na zamówienie zostaną rozważone w późniejszym czasie, przy większej dostępności zasobów i po zakończeniu obecnie realizowanych zadań.

Propozycje tematów normalizacyjnych, dla których KT przewiduje pozyskanie środków na opracowanie wersji językowych w ramach prac na zamówienie są ograniczone kosztami i bezpośrednim zainteresowaniem środowiska.